

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben adható hirdetés: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 72 korona Egész évre 84 korona
 Negyedévre . . . 18 korona Negyedévre 21 korona
 Egyes szám ára 30 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Nagyvárad, Széchenyi Deak-utca 5. Telefon: 2-63

A szerkesztőség kizárólag a szerkesztőség által megadott címre küldendő leveleket fogadja. A szerkesztőség nem vállal felelősséget a levelek tartalmáért.

A székely csapatok ellenállás nélkül tegnap bevonultak Kissebesre.

BARÁTKA. (Hivatalos jelentés.) A 21. gyalogezred Csucsára bevonult zászlóalja tegnap felderítő osztagokat küldött ki Kissebes felé az állandóan visszavonuló román királyi csapatok után. A felderítő osztag sehol sem talált ellenállásra a kombattáns csapatok részéről. A környék fölfegyverzett bandái az erdőkből több ízben tüzeltek a magyar csapatra, de kárt nem tettek benne.

A felderítő osztag minden különösebb akadály nélkül elérte délután 5

órákor Kissebest. A községben a lakosság előadása szerint előző nap, miután a román királyi katonaság elvonult, bandák törtek be és kifosztották az üzleteket. A védtelenül hagyott községet a 21. gyalogezred osztagai megszállták.

Mivel a vidéket állandó izgalomban tartják az irreguláris csapatok, a magyar és székely különítmények továbbnyomultak a visszavonuló királyi csapatok után és minden irányban biztosították a falvak rendjét és nyugalmát.

futott híre a kalandos háborús összeköttetéseknek.

Ezt a bizonytalan állapotot használják fel az irreguláris bandák a fosztogatásokra, amint azt a csucsai szomeru eset is bizonyítja.

Hogy a román csapatok visszavonulásukat kiterjesztik a Szilágyság és Arad felé is, az ebben a percben még nyílt kérdés marad. Sem északról, sem a déli megyékből nem érkezett egy jelentés sem, amely ilyen szándékot árulna el. Viszont az kétségtelen, hogy a Kolozsvár felé való visszavonulás eddig elszigetelt esemény s minden valószínűség szerint a szárnyak is követni fogják a centrum hátrálását.

Jelentheti ez a visszavonulás az eredeti Maros-Szamos demarkációs vonalra való visszatérést s ebben az esetben nemcsak Kolozsvár szabadul fel, hanem a már eddig megszállott vármegyék is.

A 21. ezred minden alkalmat megragad arra, hogy magyarázatot kérjen a románoktól, de a legegyszerűbb újjárattal sem sikerül beszélőnk.

A románok megkezdték

Barátka, január 23. (Hiv. jelentés.) A Kissebesre érkező pozitív jelentések egybehangzó állítása szerint

a román csapatok tegnap sürgősen megkezdték Bánffyhunyard katonai kiűritését.

Az előnyomuló 21-esek éle esti 7 órákor Nagysebes előtt állottak. A vasúti síneket mindenütt javítják s a megrongált telefon és táviró huzalok rendbehozására külön műszaki csapatok érkeztek.

Az érintkezést eddig sehol sem sikerült felvenni a reguláris csapatokkal. A 21-esek előnyomulása széles fronton történik s az előjelek szerint még az éjjel el fogják érni Bánffyhunyardot.

Az előnyomulás sehol sem vette fel a katonai operációk jellegét. Annyi minden bizonytalansággal megállapítható, hogy a román csapatok megszálló mozdulata rendkívüli tempóban haladt előre egészen Körösfeketetőig, ahonnan két napi pihenés után váratlanul és minden possibili magyarázat nélkül a románok kivonultak.

Csucsá eljutása után mind nyilvánvalóbbá lesz a románoknak az a szándéka, hogy a nagy vehemenciával elárasztott vidékeket kiűritik. Hogy erre mi adott okot, azt eddig senkinek sem sikerült megállapítani. Nehogy ezeken a vidékeken szabadon dühöngjön az anarchia,

ugy a 21. gyalogezred, valamint a kolozsvári magyar nemzetőrök a többi csapatok és katonai kezeket sürgősen átveszik a rend biztosítását.

Bánffyhunyard kiűritését.

A román királyi csapatoknak ez a területfeladása rendkívül sok kombinációra ad alkalmat. A magyar csapatok parancsnokságát azonban nem érte váratlanul a hirtelen taktikaváltoztatás, mert már napok óta biztos jelek mutatkoztak, amelyek ezt a visszalépést előre elárulták. Mivel azonban parlamentünket a románok nem fogadták, a két csapat nem tudott közös megállapodásra jutni és így

Ágoston Péter belügyi államtitkár a főispánok kinevezéséről és a román megszállásról.

Dr Ágoston Péter Biharvármegye és Nagyvárad város volt forradalmi kormánybiztosa tegnap este érkezett vissza Budapestre. A volt kormánybiztos csak rövid ideig marad Nagyváradon, a közeli napokban Budapestre megy, hogy elfoglalja új állását a belügyminiszteriumban és a tudományegyetemen, mert a belügyminiszteri államtitkárrá és a tudományegyetem tanárává való kinevezése befejezett tény.

Munkatársunk előtt dr Ágoston Péter a következőket jelentette ki:

— Mindkét kinevezésem fölött a kedden éjjel tartott minisztertanács döntött, de a döntés után még tárgyalnom kellett a kormánnyal, hogy milyen ügyek vezetését vállalom el, tekintettel arra, hogy én szociáldemokrata vagyok, a belügyminiszter pedig Károlyi-, tehát polgári párti. A tárgyalás természetesen eredménnyel végződött, úgy, hogy semmi akadály sincs annak, hogy új állásomat elfoglaljam. Ezért csak néhány napig, az új főispánok kinevezéséig maradok itthon.

— A kormánybiztosi állás betöltésére

vonatkozólag eddig csak egy pozitívum van. Két főispán lesz. Nagyváradra dr Katz Bélát, biharmegyei kormánybiztosnak pedig dr Berkovits Renét vettük a minisztertanácsban kombinációba, de csak a városi főispáni személyére történt egyelőre megállapodás. Kérdéses azonban, hogy dr Katz Béla elfogadja-e a meghívást? A megyei kormánybiztos kinevezésére nincs még megállapodás.

— A román csapatok visszavonulásáról, illetve Nagyvárad megszállásának elhalasztásáról Budapestén hivatalos helyről értesültem és azonnal közöltem a várossal. A visszavonulásnak és ezzel kapcsolatosan Nagyvárad meg nem szállásának oka nem lehet más, mint, hogy

a románok kényszerülve vannak visszavonulni valószínűleg az eredeti demarkációs vonalra. Kolozsvár megszállása is csak azzal magyarázható, hogy a Convention Militaire a stratégiai pontokat megszállhatónak jelenti ki. Ezen az alapon kerülhetett volna Nagyvárad is román csapatok uralma alá,

de a stratégiai pontok ideiglenes birtokba vétele nem jogosít fel az impérium átvételére és arra, hogy az összes közbeeső községeket is megszállják.

Mint beavatott helyről értesülünk, megyei főispánnak nem dr. Berkovits Renét nevezik ki, — mert őt állítólag Budapesten

bizba meg a kormány egy nagyfentosságu hivatal átvételével, — hanem egy másik, a megyében közismert személyt vettek újabb kombinációba.

Hír szerint dr. Katz Béla nem fogadja el a megbízást.

Haza akarnak menni a székelyek.

Csucsá, jan. 22.

Hajnali két órakor érkeztem meg a 21. ezred parancsnokságához. Méter lából hatalmas táborlázok mellett virrasztanak a készültségek, körül a hegyeken hó és mélyeséges esendő, sehol semmi nyoma annak a véres hírnek, hogy itt háború van. Az ezredparancsnokságon mindenki alszik, egyedül a telefonos tiszt virraszt, az is azt mondja, hogy semmi sem igaz abból, hogy itt harcok voltak, tessék kimenni, ha tessék, a legelső őrségekhez, megnézhetem őket, gramofon szól a tábori őrségen, nincs itt rajvonal, nincs itt lövészárók, csak sok-sok székely és erdélyi fiatal legény, aki türelmetlenül várja, hogy mikor mehet haza.

A pesti személyvonat akkor este még csak Királyhágóig ment, az ezred törzse Barátkán volt. A vonat egy percet állt, gyorsan felugrottunk és elmentünk Jádóvölgyig, ahol a kis iparvasút mentén végig Belényes irányában táboroznak az ezred jobb szályaára dirigált csapatok. Egy parányi mozdony csatlóg föl felénk Csucsához, Remes felé. A hatalmas lőrésztelep hangárját nyolcszáz fölfogyvert munkás védi. Körül a sommeringi kupokon járőrök baktatnak a hóban, egyik hegycsúcson fenyőfából raktak egy óriási máglyát, körötte fátelédombokon alusznak a kiszorított székelyek.

Egész éjszaka egy puskalövés nincs. Megpihenünk a telepen, pillés kávét kapunk az egyik hivatalnoknál, ahol arról beszélgetünk, hogy mikor és hogyan meneküljön a család. Kétszórási időben indultunk vissza a völgybe, a telep tisztviselője egy szabadon futó kocsit adott, utközben mellénk kapaszkodott a fekete-pataki községi bíró is és elbeszélgettünk Jádóvölgyig. A bíró azt mondta, hogy a jegyző nagy újságot mondott tegnap. Azt mondta a jegyző, hogy ezután már nem muszáj a magyar nyelvet tanulni. Ellenben a francia beszédet mindenki meg kell hogy tanulja a faluban.

— Igaz ez uram? — kérdezte a bíró.

Soha nem hittem volna, hogy a fekete-pataki bíróval a francia nyelvről fogok beszélgetni. A bíró felmutatott a hegyoldalra, ahol egy kerek kis piros cserepes ház dült a sziklafalnak, mint a fehérből leejtett nyári napernyő. Ablakán egy nagyhaju bácsi nézett ki.

— Az is ember ott, az is szeretne külön házat és külön istállót építeni.

Lent a Kőrös-völgyében már várt bennünket egy befűtött mozdony. A legelső zászlóalj parancsnokával indultunk Királyhágó felé. Királyhágón telefonos megkérdeztük Feketetőt, hogy mehetünk-e tovább? A vasuti hivatalnokok mind helyükön vannak. A légénység marhakocsiban lakik, leugráltak, mikor civileket vettek észre körülölgtek bennünket és dohányt, fehérneműt,

fürdőt, rajkályhát kértek. December 8-ika óta nem vetkőztek le, éjjel-nappal szolgálat, de azért lütyöl, viccel valamennyi. Állunk vagy ötvenen egy seregben a perronon, pesti politikát újságotunk nekik, egyszerre két három lövést kapunk. A körülálló magas erdőből franktiőrök lövöldöznek reánk. Az alezredes összeszed minket firkászokat, hogy négygyűlést tartunk és ilyen erőszakos tiltakozást provokálunk a hogyan bujtáló jóbarátok között.

Felszállunk újra a mozdonyra a gyenge téli nap mellett lassan elindulunk Feketető felé. Ott állt akkor még a legelőretolabb század, rögtön a község alatt, ahol ez időt két nappal bent járt egy kombattáns román főhadnagy egy járőrrel. A falut szorosan tartják, mert a lakosságot valaki fölfogyvertte. Az alezredes a bírót várja, akire ráírt az ezredparancsnokság, hogy a fogyvertket azonnal szedesse be.

Ez a második bíró, akivel találkoztunk. A vasuti sinek közt folyik le a kihallgatás. Az alezredes beszélgetéséből sokszor kihallgatunk

... *Az a cára naszt* ...

A bíró bölöngat, nagyon sápadt, tegnap megvertek az irreguláris bandák. Bent volt nála egy szakaszvezető s azt mondta neki, hogy Nagyromániából jött.

— Hazudott kérem a betyár, mert innen való a szomszéd faluból.

Esti köd ereszkedik le a völgyre s ennek a leple alatt megindul Csucsá kikutatására az első járőrat. Utána egy mozdony munkásoztagot visz óvatosan előre a hidrendbehozására. Az alezredes kiadja a diszpozíciót. Két század indul el rajvonalon a havas magaslatoknak, hogy megtisztítsa a lövöldöző bandáktól. Ez a két század a helyi utakon szekrényeket, tállakat, tükröket, párnákat, palackokat talál, amelyeket a Csucsát kirabáló bandák elszórtak. A főcsapat parancsot kap, hogy egyetlen patront sem szabad kilőni. Egy pöfögő gép előre tojja a szerelvényeket s a csapat beszáll a vagonokba, megszólalnak a gramofonok s míg a járőrök messze elől dolgoznak, izgatottan várjuk az indulást.

Jakabfi pályafelügyelő jelenti, hogy ő előre megy hajtánnyal Csucsára. A vonatot úgy állítják össze, hogy a mozdony 3 üres kocsit tol maga előtt. Hátha ekrazitot tettek a sinek alá a románok. Hadd repüljenek az üres vagonok a levegőbe.

Visszajön a munkásoztag, jelenti, hogy a hid jó. Szurós dara esik, sűrű, a kis bakterházban sir a gyerek, kint már buzzák az új telefonvonalat Csucsá felé s esti 6 órakor elindulunk.

Elmegyünk Feketető előt. Néptelen az állomás. Két gyerek fut a vonat után és

sírva kiabálják, hogy velünk akarnak jönni Kolozsvárra.

Sehol egy lönypont, egy lövés nincs és esti 7 órakor megállunk a csucsai állomáson. A főnök siet a vonat felé. Csak őt nem rabolták ki. A falu felől nemzetőrök jönnek a mi járőreinkkel. Mihelyt kimentek a románok, a községben azonnal magyar nemzetőrség alakult. Ezek birkóztak a rabló hegyi bandákkal, de a rablást nem tudták megakadályozni.

Az utca képe olyan siralmas, mintha tatárjárás lett volna. Üzletek ajtója tárva-nyitva, letépvé lógnak az ablakok, a sárban kidobált székek hevernek, megbotozott asszonyok és lányok átkozódva futkosnak össze vissza és a holnijukat keresik. Borzalmas zajgatás az egész kis falvak egész éjjel. A vasutasokat mind kirabolták.

A községházán egybegyűl a tanács s megtudjuk az eseményeket. Három napig voltak benn a reguláris csapatok. Ötven gyalogos és 25 lovas érkezett Csucsára. Míg ott voltak, sűrűn dolgozott a deres, de rablás nem volt. A bíró, Bilbó György, szomorú dolgokat mond jegyzőkönyvébe. Kérde tőle a hadnagy, hogy kik raboltak?

Nem ismertem őket, cigányok is voltak közöttük, a hegyek közül jöttek.

A hadnagy kéri, hogy adja ezt írásban. Leül és leírja a fotogén lámpa mellett, amit az állomásról hoztunk. A hadnagy nekem adja az érdekes kis dokumentumot. Így szól eredeti ékezetekkel:

— Igazolom, hogy körülbelül 100—150 ember lehetett de nem Csucsá községbeli (ösmeretlen.)

1919 I/18 án este

Bilbó György.

Kint a vasuton, az országuton és a magasiatokon tovább folyik az előnyomulás, gépfegyverekkel masíroznak a türelmetlen székelyek Kissebes felé. Mindenáron dalolni akarnak, a főhadnagy alig tudja csitítani a jókedvüket.

— Erdélyi föld, erdélyi levegő ez már főhadnagy ur!

Meg sem állnak Kolozsvárig. Mennék haza és nincs az a hatalom most, amelyk visszavartsa őket. Egész éjjel fognak menni.

A távirások már billegtetik a megromgált távirót, egy üres gépet előállítanak s megyünk vissza az ezredhez.

Barátkáról a személyvonattal indulunk Nagyváradra. Váradig négyszer löktek ki bennünket a drága nemzetőrök az első osztályból.

— Civil kuss! mondták nekem. Ja, a tizenegy Isonzó csata nem volt a homlokomra írva.

A cseh-szlovák állam határai. Azokra a tiltakozásokra és óvásokra, melyeket a német osztrák külügyi hivatal német területek elfoglalása miatt az angol kormányhoz intézett. Nagybritánia a svéd követ útján tudomásukra hozta, hogy a területi kérdések végérvényesen a békeközferecskén lesznek tárgyalozva, addig is a cseh-szlovák állam határa Csehországot, Sziléziát zárják magukba.

Persian kormánybiztos a pápa közbenjárásáért.

Napról-napra több és több akadályt gördít a megszálló cseh hadsereg az egyház adminisztrációja elé.

Hiába fordult már egy esetben Persián Adám, a kath. ügyek kormánybiztosa az antant hatalmakhoz, de a válasz elutasító volt. Most a bécsi nuncius útján közvetlen XV. Benedek pápához intézett egy jegyzéket, melyben összefoglalta a magyar katolikus egyház sérelmeit és pedig:

1. A megszálló csapatok megszakítják a posta forgalmat a megszállott és a meg nem szállott területek között s így az egyházi hatóságokat is megakadályozzák abban, hogy a kultuszminisztériummal és a kormánybiztossal érintkezhesse.

2. Az antant hatalmak Budapestra küldött katonai missziója a kormánybiztosnak arra a kérdésre, hogy a megszállott területeken levő egyházi hatóságokkal való érintkezést részére biztosítsák, elutasító választ adott.

3. A megszállók megakadályozzák a magyar kormányt abban, hogy a lelkészek illetményeit, valamint a templomok és katolikus iskolák fenntartására szükséges összegeket az illetékes egyházi hatósághoz eljuttathassák.

4. A csehek megakadályozzák abban, hogy a demarkációs vonal által kettévágott egyházmegyéik megszállott részét közvetlenül kormányozhassák.

5. A teljesen megszállott nyitrai egyházmegye püspökét fegyveres őrizet alatt tartják és megakadályozzák abban, hogy a vezetésére bízott hívekkel és papsággal érintkezze.

6. Meggátolják az egyházi javadalmakat javadalmiak élvezetében és ama kötelezettségek teljesítésében, amelyet javadalmi élvezete hárít rájuk. Így megakadályozzák a javadalmasokat abban, hogy a súlyos anyagi helyzetben élő alsó papság segélyezésére szánt 50 millió alapítványukat letehessék, amelynek kamatából már az idei év első napjától kezdve segélyt kellett volna kapniuk az arra rászorult papoknak.

7. Megakadályozzák a magyar kormányt abban, hogy a főkegyuri adományozás tárgyát képező javadalmaknál a felügyelet és ellenőrzés jogát gyakorolhassa, valamint abban is,

8. hogy mint a kegyur, a kegyuraság alatt álló plébániákkal szemben kegyuri kötelezettségeinek elbát tehesse.

Rámutat memorandumában a kormánybiztos azokra a veszedelmekre, melyek az ezeréves főkegyuri jog gyakorlását megsemmisítéssel fenyegetik s mert az eddigi jogállapotot nem tartják a csehek tiszteltben, féltő, hogy a anarchia át fog csapni az egyházi ügyekre is.

A bírák külön statusza.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) A Bírák és Ügyészek Szövetsége félratóv intézett a kormányhoz és ebben a külön statuszt, teljes autonómiát, a titkos minősítés eltörlését, a címek megszüntetését és a bizalmiférfi rendszer bevezetését kérte. A kormány a bírák kérését teljesítette. A külön statusz s ezzel kapcsolatban a fizetésrendezés már elkészült, a címek megszüntetéséről pedig külön néptörvény fog intézkedni.

A munkanélküliek tüntetése a Pesti Hirlap ellen. Rombolás a Pesti Hirlap épületében.

Budapest, január 23. (Saját tudósítónktól.) A Pesti Hirlap ma reggel megjelenő számában a munkanélküliekről írt vezércikket. A cikk tendenciája miatt ma délben nagy tüntetés volt a lap ellen.

Délben hévessel tizenkét óra után mintegy ezeröttszáz főnyi tömeg gyűlt össze a Pesti Hirlap Vilmos császár-uti palotája előtt, ahol abcugolták a lapot, szidták annak szerintük reakciós politikáját és szerkesztőit. A tüntetés elől a kiadóhivatal személyete az udvaron levő belső helyiségekben, a nyomdai géptermekben keresett menedéket.

A tömeg követekkel bevete a kiadóhivatal ablakait s mintegy adott jelre a betört ablakokon át behatolt a helyiségekbe, ahol néhány perc alatt rettenetes rombolást vitt véghez.

A pénztárosnak ugyan sikerült a pénztárban levő nagyobb pénzkészletet biztonságba helyezni, de egy több mint tizenháromezer koronát kitevő összeg a pénztárban maradt, ezt a tömeg elrabolta.

A kiadóhivatal könyveit, előjegyzéseit szerteszét tépte a kido áll a ablakon, a butorokat, felszereléseket összetörte, össze-

rombolta. A kiadóhivatal feladása után a tömeg be akart nyomni a nyomdai géptermbe is, itt azonban a nyomdai munkások útját állták és a tüntetőket kiverték az épületből.

Közben megérkezett a rendőrség és a nemzetőri különítmény egy osztága és kor-dont vont a Pesti Hirlap épülete köré.

A tüntető tömeg a rombolás után a Vörös Újság című kommunista lap szerkesztőségé elé vonult. Itt Kun Béla és Vágó Béla kommunista agitátorok mondtak beszédet és felszólították a tüntetőket, hogy február elsején senkire fizessen házbéret. Ha ezért hántódásuk lenne, akarataknak fegyverrel szerezzenek érvényt.

A rendőrség két autóban gépfegyverekkel ide is kivonult, mire a tömeg szét oszlott.

Ez eseményekből kiindulva a Pesti Hirlap kiadó felkeresték Berinkey Dénes miniszterelnököt, aki a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul a történeteket. A miniszterelnök kijelentette, hogy az ügyet a ma délutáni minisztertanács elé terjeszti és az állambatalom egész erejével fogja megvédelmezni a sajtószabadságot.

Az antant és Románia közötti szerződés hatálytalan. A Bratianu kormány beadta lemondását.

Budapest, január 23. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: A Se-colo jelentése szerint az antantnak Romániával 1916. évben kötött szerződését hatályon kívül helyezték. A Bánságra nézve Romániának ígért kompenzációkat nem lehetett fenntartani, mert az erre vonatkozó szerződést annak idején Szerbia megkérdezése nélkül kötötték. A Bratianu kormány ezek miatt már a legközelebbi napokban beadja lemondását.

Akikben a hadügyminiszter nem bizik.

Budapest, január 23. (Saját tudósítónktól.) Böhm Vilmos hadügyminiszter feloszlatta a darabont testőrséget, a parlamenti őrséget és a várőrséget, körülbelül százhusz ember így állás nélkül maradt. Ezeknek bizalmiférfai ma felkeresték Böhm hadügyminisztert, aki előlük a következő kijelentést tette:

— A múltban vállalt szolgálatuk miatt nem bízom hűségükben és nem is reflektálok szolgálatukra. Ha az urak be akarják bizonyítani hűségüket, men-

jenek el Tatára s védjék meg az ottani szénbányákat a csehektől.

A bizalmi férfiak kijelentették, hogy ők hűséges hívei a köztársasági kormánynak. Ambrozy Gyula gróf koronaőr a hadügyminiszter kijelentésének tudomásul vétele után érintkezésbe lépett Berinkey miniszterelnökkel, aki azt a megnyugtató választ adta, hogy a feloszlott őrség tagjai a jövőben a Nemzeti Palota őrsését fogják ellátni.

A hadsereg megszervezése fegyelem alapján.

Budapest, január 23. (Saját tudósítónktól.) Budapestről jelentik: A hadügyminisztérium már megkezdte a hadsereg megszervezésére vonatkozó munkálatokat. Erre vonatkozólag Pete Márton hadügyi államtitkár a következő kijelentést tette:

A hadsereg szervezése most lépett arra az utra, amelyen az ország segítségére lehet. A legfontosabb természetesen nem a hadsereg átszervezése, hanem a hadsereg megszervezése, még pedig a legtokéletebb fegyelem alapján. Biztosra vesszük, hogy eredményes munkát végzünk és az ország a leg-rövidebb idő alatt tapasztalni fogja a hadsereg minden előnyét. A szervezés munkálatai már megkezdődtek. Ugy tervezzük, hogy hat nagy városban egy-egy hadtestet állítunk fel gyalogsággal, lovassággal, tüzérséggel és műszaki csapatokkal.

Ki lesz a külügyminiszter ?

Budapest, január 23. (Saját tudósítónktól.) A Magyarország értesülése szerint a külügyminiszteri tárca legvalószínűbb jelöltje gróf Nemes Lajos, a volt párisi követségi tanácsos, stuttgarti követ, de emlegetik gróf Festetics Sándor volt hadügyminisztert és gróf Ambrózy Gyulát is.

Kiüritik-e a románok Kolozsvárt?

A kiürités híre hivatalosan nem erősítik meg.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) Ma több reggeli lap azt írta, hogy a románok kiüritik Kolozsvárt és visszavonulnak a már régebben megállapított demarkációs vonal mögé. Egyes lapok azt is megírták, hogy Neculcea tábornokot elhelyezték Kolozsvárról.

Helyes helyen kijelentik, hogy ezek a hírek nem nyertek megerősítést, illetve arról semmiféle hivatalos értesítés nem érkezett.

Ezekkel szemben arról érkezik hír, hogy a románok folytatják önkényes eljárásukat. Legutóbb Szilágyvármegye alispánját és több más magyar tisztviselőjét tartóztatták le azért, mert a román hűségesskü letételét megtagadták. A felháborító esetről Ugron Gábor jelentést tett Berinkei miniszterelnöknek. Hír szerint a kormány a fegyverszüneti bizottságnál tiltakozást fog bejelenteni.

Visszaélések

a leszerelt katonák között kiosztott ruhákkal.

Amikor megjelent a rendelet, hogy a harctérről hazatérő katonák felruházása a céljából mindenkinek be kell szolgáltatni bizonyos mennyiségben felüli felszerelését, felsőruháját és cipőjét.

Nagyvárad város polgárai, csekély kivétellel felfogta a rendeletnek szociális és hazafias intencióját és bőségesen küldte a ruhakiosztó bizottságoknak, hogy a leszerelt szegény katonák mielőbb jó civilruhához jussanak. Egyik-másik katonának adott is olyan jó és finom ruhát, amint ruhája soha nem volt. És ez helyes is volt, mert katonáink szenvedtek a négy és fél év alatt a harctéren annyit, hogy az itthon levők legmesszebbmenő hálájára érdemesek.

De mint mindenütt, itt is voltak visszaélések. A ruhakiosztást követő vasárnapi napokon a nagyvárad-i ócskapiacra egész garudadákkal kínálták azokat a ruhákat, amiket a leszerelt katonáknak kiosztottak. A rendőrség is tudomást szerzett erről a visszaélésekről s a hírlapokban tiltotta el a ruhák eladását és megvételét. De már ekkor késő volt. A segélyre érdemtelenek, akik ezt a jószándékot is nyereszkeskedésre használták fel, már jórészen tulajtak a részükre kiadott ruhákon.

Most olvassuk, hogy a hatóság újabb ruhagyűjtést rendez, azoknál, akik nem szolgáltatottak be ruhákat s rekvirálásra készül.

Ezt az újabb akciót, a tapasztaltak után már nem kísérik olyan figyelemmel, mert nem látunk azzal kapcsolatban semmi olyan intézkedést, amely a multkorai visszaélés ismétlődését kizárná. Az pedig igazán nincs helyén, hogy bárki is beszoigáltassa ruhakészletét, csak azért, hogy aztán egyesek a zsebvásáron tulajdonosok legyenek.

A visszaélés megállítására egyik alkalmas intézkedés volna, hogy például csak az illetőnek meglevő katonaruhájának beszoigaltatása ellenében, vagy kötelezettsége mel-

lett szolgáltatnák ki a civilruhát, hogy ezáltal biztosítsák, miszerint az illető tényleg a saját céljaira használja fel a kiosztott ruhákat, az esetleges visszaéléseket pedig a hatóság a legszigorúbban büntesse.

Szeretetház

vagy foglalkoztató műhely a züllött gyermekeknek.

Tátray Kálmán törvényszéki bíró, a fiatalok bírójának beadványában fordult dr. Ágoston Péter kormánybiztoshoz, amelyben a kormánybiztos támogatását kéri egy szeretetház, vagy foglalkoztató műhely felállításához.

A beadvány rámutat arra a szomorú tényre, hogy a fiatalok bíróság elé került bűnözőket kényszerűségből, mert nem lehet őket sehol sem elhelyezni, legtöbbször visszahozni abba a környezetbe, amely bűnre csábította. A gyermekmenhely volna az egyetlen, ahová ezeket a szerencsétlen gyermekeket be lehetne tenni, de a menhely olyan kicsi, hogy mindig zsúfolásig telve van és külföldön sem felel meg a kívánalmaknak.

Tátray Kálmán a csavargásban talált gyermekeket úgy akarja megmenteni, hogy a fiatalok bírósága elől azonnal a felállítandó szeretetházba, illetve foglalkoztató műhelybe helyezné el őket, ahol megfelelő bánásmódban, de erős fegyelenben részvennének mindaddig, míg rendes foglalkozást nem kapnak.

Ezzel elejét vennék annak, hogy sok fiatalok a teljes züllés útjára jusson, mert a bűnök létköre, a környezet és a nevelés teljes hiánya szinte kényszeríti a gyermekeket arra, hogy lezüljenek.

Hivatkozik a beadvány Debrecenre, Szegedre, Gyulára, Makóra és más vidéki városokra, ahol a szeretetházak nélkülözhetetlen eredményei és megmentik a város utcáit a csavargó gyermekek százaiól.

Dr. Ágoston Péter, illetve az új főispán mindenestre támogatni fogja Tátray Kálmán akcióját és a sok kiüritett kaszárnyák közül egy megfelelő épület átadását a nemes célnak.

„KÜLFÖLD.”

Hír Pozsonyból.

A csehek házról házra jártak s minden őlelmiszert elrekviráltak, csupán egyheti készletet hagytak meg a város közönsége részére. Bécs és Pozsony között a vasuti és villamosforgalom megindult. A színházban magyar darabokat játszanak.

A csehek átveszik a magyar bíróságokat.

A cseh szlovák kormány, mely a közeli napokban érkezik Pozsonyba, elhatározta, hogy a Felsőmagyarországon működő magyar bíróságokat átveszi. Hír szerint Pozsonyban legfelsőbb bíróságot szándékoznak felállítani.

A Bánátba nem lehet utazni.

A jugoszláv állam budapesti követsége értesíti a közönséget, hogy a délszláv állam határainak elzárása miatt a vasuti forgalomban ismét korlátozások lesznek s ezért utazási igazolványokat egyelőre nem állítanak ki.

Az ujvidéki szerb kormány nyilatkozata.

Az ujvidéki kormány, ha át is venné az imperiumot, ezt semmi esetre sem tenné erőszakos módon, mert a Nardona Uprava a központi délszláv kormány intenciói szerint jár el, ennek pedig azaz irányelve, hogy nem akar az amugy is agyonsanyargatott magyar köztársasági kormánynak még több nehézséget okozni. Nem célja a délszláv kormánynak annál is inkább, mert hite és meggyőződése, hogy a jövőben jugoszlávia és Magyarország mint két jó szomszédi viszonyban és szinte barátságban élő állam fogja egymás mellett nemzeti életét élni. A kapcsolat a két állam között a jövőben szorosabb lesz, aminek nemcsak a magyar és szerb nép számos rokon jellemvonása, hanem a gazdasági egymásrautaltság is biztosítéka. Értesülésünk szerint a tárgyalások eredménye az, hogy Temesvároitt és Temes megyében marad minden úgy, ahogy van.

A szerbek a Tisza közepéig tolták ki a demarkációs vonalat.

A belgrádi békeszerződés szerint a demarkációs vonal a Tiszáig terjed. Most az ujszegeji szerb parancsnok átiratban értesítette Temesvári Géza dr. főkapitányt, hogy a demarkációs vonalat a Tisza közepéig tolták ki. Csonakkal tehát a Tisza közepéig szabad menni, aki tovább közeledik, arra az ujszegeji szerb-ország tüzeini fog. A főkapitány nem vette tudomásul a jogtalan intézkedést, mely megsértése a fegyverszüneti szerződés ek, hanem érintkezésbe lépett Boolel erredessel, kitől e lehetetlen korlátozás megszüntetését fogja kérni.

Hazug hír erdélyi mágnások hűtlenségéről.

Néhány nappal ezelőtt közöltük a román nemzeti tanácsnak azt a híret, hogy több erdélyi mágna s megjelent a román nemzeti tanács előtt és ragaszkodásukat fejezték ki Románia iránt. A hírt fantasztikusnak talál-

tek a egy pillanatra sem hittük, hogy a régi magyar mágnások képesek legyenek hűtlenségre hazájukkal szemben. A hír, mint most éreztük, nagy megbotránkozást keltett az erdélyi mágnások körében és kijelentették, hogy az egészről egy szó sem igaz és valószínű, hogy a románok hangulatcsinálásból terjesztették róluk ezeket a vádakokat.

Román ünnepek Marosvásárhelyen.

A román katonai parancsnokság rendelkezést adott ki, amely szerint e hó 19-én és 20-án, a román Vízkereszt és Szent János-nap alkalmával az összes raktárak és üzletek, hivatalok, iskolák, pénzintézetek egész nap bezárandók.

HIREK

* Ünnepek Mária kongregációja holnap, szombaton reggel 8 órakor közös szent áldozáshoz járulnak a Szent László plébánia templomban, melyet a társulat egy súlyosan beteg tagjáról ajánl fel.

* A Vörös Kereszt közgyűlése. A Magyar Vörös Kereszt Egylet nagyvárad városi választmánya a rendezési közgyűlést 1919. évi január 26-án, vasárnap délután 11 órakor a Katolikus Kör bizottsági termében tartja meg.

* Változás a Népszövetségi mozi műsorában. A Népszövetségi mozi műsorában változás állott be, amennyiben tegnapra nem sikerült a Pál-utcai fiukat megszerezni, mert egy vidéki mozi, melynek kölcsön kiadatott, kellő időre nem tudta Budapestre visszaküldeni. A Pál-utcai fiuk emiatt fogva jövő csütörtökön fog színi szerepülni, akkorra a gyár Nagyvárad számára előre lekötötte. Helyette tegnap az Obsitos került színi. A népszövetségi mozi legközelebbi előadása nem szombaton, hanem vasárnap lesz, mivel a Kath. Kör Szent László-terme időközben vasárnapra igénybevehető lett. Vasárnap Herczeg Ferenc regényének, a Kivándorlók-nak filmátldolgozása kerül színi előadásban. Több oldalról felmerült az óhaj, hogy a vasárnapi két előadás közt hosszabb szünet legyen s az első előadás közönségének távozása és a második előadás közönségének érkezése közt félóra időköz legyen. Erre tekintettel a Népszövetségi mozi vezetősége egy határozott, hogy a vasárnapi második előadás egy félórával később fog kezdődni. Ennek megfelelőleg az első előadás vasárnap délután négykor, a második pedig felhét órakor kezdődik.

* Zsirosszóda. Felhívom mindazokat, akik a megillető zsirosszóda mennyiségét még nem vették ki, hogy folyó hó 23 és 24-én azt feltétlenül váltsák ki, mert ezen idő után zsirosszódát senki nem kaphat. Lukács Ödön polgármesterhelyettes.

* Talált jószág. Három drb gazdátlan került elő a városi bitangistállóban őrizetben van. Tekintettel arra, hogy ezideig igazolt tulajdonosok távirati megkeresés dacára sem jelentkezett, felhívom az illetőket, hogy három napon belül hivatalomban (Rendőrség, földszint, 7. sz. a) annál is inkább jelentkezzenek, mert ellenesetben a lovakat folyó hó 27-én d. e. 11 órakor nyilvános árverésen fogom eladni. Nagyvárad, 1919. jan. 20. Bige, eb. bíró.

* Beteg rokkant katonák gyógykezelése. Értesitem a gyógyíthatatlan betegségekben szenvedő rokkant katonákat, hogy Budapest a Sarmarkó utcai irgalomházban több üres férő hely van és az intézet igazgatósága készségét nyilvánította aziránt, hogy teljesen gyógyíthatatlan betegségekben vagy sérülésben szenvedők, illetve teljesen elnyomorodott és állandó ápolást igénylő hadisérülteket az intézetben el fog helyezni. Felhívom tehát mindazon hadirokkantakat, akik a fentiekre igényt tartanak, hogy ezen igényüket a Városi Hadigondozó Népirodában mindennap délután 3-6 ig jelentsék be és azt a körülményt, hogy állandó ápolásra szorulnak hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolják. Megjegyzendő, hogy ezen kedvezmény a tüdőbeteg és elmébeteg katonákra nem terjed ki, mert ezek más intézetekben nyerne elhelyezést. Nagyvárad, 1919. január 23. Dr. Csette János igazgató.

* Betörők egy szabóműhelyben. Szücs László szabóiparos Nagy Sándor-u. 4. szám alatti műhelyébe az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték Nagymennyiségű szövetet vittek magukkal, mintegy 10 ezer korona értékben. A betörést a helyzettel és viszonyokkal ismerős egyének követték el. A nyomozás folyik.

A miniszterelnök az újságírók jogairól és a sajtószabadságról.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) A ma délutáni minisztertanács előtt sajtóügyi konferencia volt, amelyen a sajtó meghívott képviselői is részt vettek. A konferencián a Déli Hírlap és a Pesti Hírlap elleni támadások kerültek szóba. A vita végén Berinkey miniszterelnök a következő kormánynyilatkozatot terjesztette elő: Azokkal a törekvésekkel szemben, amelyek egyes lapkiadók részéről abban az irányban nyilvánultak meg, hogy az újságírókat szervezeti szabadságukban gátol-

ják, a kormány kijelenti, hogy a szervezeti jog szabadságát mindenkinek biztosítani kívánja. Önmagától értetődik, hogy ezt a jogot az újságírók is igénybe vehetik, ezért a kormány az újságírók gazdasági és politikai jogait mindenkivel szemben és minden eszközzel meg fogja védeni. Kijelentette meg a miniszterelnök, hogy a kormány a legmegszembemelő intézkedéseket fogja megtenni hogy a sajtó szabadságát megvédje.

A külügyminiszteri tárcát ideiglenesen betöltötték.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) A Politikai Híradó jelenti: Károlyi Mihály, a Magyar Köztársaság ideiglenes elnöke Harrer Ferenc rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert megbízta a külügyminiszterium ideiglenes vezetésével.

A monarchista forradalom győzelme Portugáliában.

Madrid, január 23. A kormány jelentést kapott Pentevedro kormányzójától, aki arról adott hírt, hogy Portugália északi részében a monarchista mozgalom felülkerekedett. Portóban kormány alakult Paiva Concairo vezetésével. Külügyminiszterré Tamagnini de Barbarosát, a lisszaboni kormány eddigi miniszterelnökét nevezték ki. A telefon és táviró-összeköttetés Lisszabon és Portó között megszakadt. Lisszabon csatlakozott a mozgalomhoz. Manuel volt királyt Lisszabonban és Portóban királylyá kiáltották ki.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) Madridból jelentik: Portóból a határra érkezett táviratból az tűnik ki, hogy tegnap este a város háza elé vezényelt csapatok jelenlétében kikiáltották a monarchiát. Minden jel arra vall, hogy Lisszabonban is egyre jobban terjed a monarchista mozgalom.

A megerősített Valencia Domingó hely-

ség ma reggel megadta magát a Portóból ideérkezett 1500 főnyi gyalogságból és lovasságból álló monarchista csapatnak. A katonák a király induló hangjai mellett vonultak be. A monarchia ünnepélyes kihirdetése a kormányzó palotája előtt történt, kék-fehér zászlót tüztek ki s a köztársasági zászlót az utcán elégették.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) A lapok jelentik Madridból: Hír jár, hogy Portugáliában a monarchista mozgalom tért nyer. Hír szerint Manuel király a lisszaboni kikötőben egy hajón tartózkodik.

Oportóban tovább tartanak az igen heves monarchista tüntetések. A monarchista kormány elrendelte, hogy az összes polgári személyek szolgáljassák be a fegyvereket. A diákok önkéntes zászlóaljokat alakítottak. Hír szerint a lisszaboni helyőrség egy része csatlakozott a monarchista mozgalomhoz. A tömeg megtámadott egy köztársasági újságot.

Ukránok a szovjet-kormány ellen.

Kievből jelentik: Az ukrán kormány hivatalos hadüzenetet küldött a szovjet-kormánynak. A szovjet kormány megparancsolta csapatainak, hogy a hadüzenet ellenére is tartózkodjanak a megállapított demarkációs vonal átlépésétől. Kievből francia és román csapatok vonultak be. Az ukrán hetman hír szerint szerződést kötött entente képviselőivel, hogy velük tart a bolsevikiek elleni harcban.

Wilson helyettese a békekonferencián.

Budapest, január 23. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból táviratozzák: Washingtoni jelentés szerint elhatározták, hogy Wilson Európából való távozása után Taftot, az Egyesült-Államok volt elnökét küldik ki Amerika képviseletében a békekonferenciára.

A párisi tanácskozásokról.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) Párisból hivatalosan közlik: A szövetségesek tegnap ülést tartottak, amelyen Foch tábornagy és Hope angol tengernagy is részt vettek.

Angol lap a cseh imperialista tervek ellen.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból táviratozzák: A londoni Nation hosszabb cikkben foglalkozik a cseh-szlovák kormány hódító terveivel és élesen kikel az imperialista tervek ellen. Kifejti, hogy szó sem lehet tartós békéről, ha a békekonferencia szentesíti azt az igazságtalanságot, melyet a cseh-szlovák imperialista törekvéseivel igyekeznek előidézni. A londoni lap a

Kopenhágából jelentik: Egész Orosz országban kihirdették az extrémállapotot. Pétervári és Moszkva körül serényen folytak az erődítési munkálatok.

Lenin proklamációt intézett az orosz munkásokhoz. Felhívja őket, hogy feszítsék meg minden erejüket a további ellenállásra, mert csak így lehet elérni, hogy a francia és angol kapitalizmus megismerje a munkásság bátorságát és erejét.

Az új sajtófőnök.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) A minisztertanács ma tartott ülésén döntöttek a dr. Halász Lajos helyettes államtitkár lemondása folytán megüresedett sajtófőnöki állás betöltéséről. — Új sajtófőnök Gellért Oszkár, a Pesti Hírlap munkatársa lett.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 23. (Saját tudósítónktól.) Ma délután négy órakor minisztertanács volt, amelyen a statusrendezés kérdésével foglalkoztak, de folyó ügyek főleg közéleti mezési dolgok is szóba kerültek.

G. L. nős ember. A megszöktető leány a leányzókat cipész, az anyja és a jelenleg együtt álltak Bartha Béla rendőrkapitány előtt. Az ügyet nagyon gyorsan befejezték, mert a leány anyja ezer korona bírdalom díjban kiegyezett a cipésszel, aki a pénzt azonnal is szarkolta. A jelenleg olyan beteg volt, hogy egy szót sem tudott szólni.

Benzin szétosztás a szerező iparosok között. Értelmezem a benzinért már jelentkezett iparosokat, hogy a reájuk eső benzin mennyiségét i. hó 24-én azaz pénteken d. e. 9—12 ig. d. u. 2—4 ig. Tóth és Éberl bádoga és szerező iparosok műhelyében Szt. János u. 42 sz. a. fogadják megkapni. Később jelentkeztek igényüket elvezetik, tehát pontos megjelenési kén. Helyi Sándor iparos tanácselnök.

Tényleges tiszték minit jogszabályok. A vallás és Közoktatásügyi magyar miniszter az 236250—1918. számú alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a jogakadémiára rendes hallgatóknál a nem tartozóknak tényleges állományú tiszték a tanulmányokhoz szükséges gimnáziumi érettség nélkül Nagyvárad, 1919. január hó 20. Dr. Székely Gyula e. i. dékán.

Ruhánerőket szabad zálogba adni. Mikor a ruhánerőszolgáltatás megkezdődött, miniszteri rendelet jelent meg, amely tiltotta a zálogház tulajdonosoknak, hogy ártóanyagokra, fémre, fémre, cipőre kölcsönökkel adjanak. Most egy újabb miniszteri rendelet jelent meg, amely megszabadítja az a tulajdonosokat.

Elveszett Kiss Ilona névű szőlő villamosbérlet. Kérjük a becsületes megtalálót, adja át a Tiszántul kiadóhivataltban.

VILLAMOS VASALÓK és FŐZŐK
megérkeztek, remekszép üvegesillanó mindenemű villamos vezeték és égők legolcsóbb napiárban szerelhetők.
STERN VILLAMOS VÁLLALATA
Szt.-János-u. 20. Telefon 558.

Színház.

A színház műsora

Péntek: Tosca.
Szombaton délután: Erdészleány.
Szombaton este: Csárdáskirálynő.
Vasárnap délután: Pont Biquette szat.
Vasárnap este: Pacsirta.

Erdészleány szombaton délután 10 órom órai kezdettel szerepel a jótéremény Horváth Nusi kreálja ezuttal is a címszerepet, amelyben alkalma nyílik egy nagyszámú játéknak, mint kellemes, szép hangján csillogtatására. Partnere Gróf László császár hálás szerepében. Kozmócsky, kefiné, Tamás, Madas, Perényi és Deák nézzék ki a darab többi szerepeit. A férfi főszerepét pedig Walperl Petykóházi színésztől látó figurát.

Csárdáskirálynő. Kálmán honfoglalás mindig nagy vonzerejű operettje: azaz este utálja fel a színház. Aggázy, Jón Pápai, Békefi, Perényi, Stoll, Harsányi Deák felléptével.

Pont Biquette csatád. Ez a helyi komikummal feltöltött pompás francia szat vasárnap délután Tóthné, Tóth Stoll, Madas, Harsányi és Deák közreműködésével kerül színre.

Pacsirta. Vasárnap este Leány népszerűvé vált operettjének előadását mélti meg az énekes személyzet netben.

*** A férfikalap tájékoztató árai.** Az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság a férfikalap tájékoztató árát az alábbiak szerint állapította meg a közvetlenül a fogyasztónak — kicsinyben — való eladás esetére:
Férfi puha gyapjúkalap 45 K
Fü gyapjúkalap 35 "
Férfi kemény gyapjúkalap 45 "
Férfi puha nyulszőrkalap I. minőségű 65 "
Férfi puha nyulszőrkalap II. minőségű 55 "
Fü puha nyulszőrkalap 45 "
Férfi kemény nyulszőrkalap I. min. 65 "
Férfi kemény nyulszőrkalap II. min. 55 "
Velour kalap I. minőségű 90 "
Velour kalap II. minőségű 75 "
Ujabb beszerzésekre az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság s esetenként a megállapított tájékoztató áraktól eltérő árakat állapít meg. A megállapított tájékoztató árak joghatályára nézve a 3678—1917. M. E. sz. (a Budapesti Közlönynek 1917. évi október hó 2. napján megjelent 227. számában kihirdetett) rendelet vonatkozó rendelkezései irányadók, ehhez képest nem büntethető az aránytalanul magas árcs való árusítás ki hágása miatt (3678—1917. M. E. számú rendelet 28. § a) az, aki a megállapított tájékoztató árakat túl nem lépi. A megállapított tájékoztató árak kihirdetésük napján lépnek hatályba. Budapest, 1918. évi október hó 25-én. Dr. Friedmann Ernő, az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság elnöke.

*** A háborús gazdálkodás teendői.** A kereskedelemügyi miniszter 66703—1918 K. M. számú rendelete a háborús gazdálkodás egyes teendői tárgyában. A miniszterium 1274—1918 M. E. sz. rendeletében nyert felhatalmazás alapján megbízam az

olaj és zsiradékgyűjti bizottságot (Budapest, V. Vilmos császár ut 33.) a háborús gazdálkodás következő teendőinek végzésével: Amoniakszóda, kristályszóda, maronátronkészletek elosztása. Szállítási igazolványok kiállításra a következő anyagokra: nyerslaggyú 100 kg nál nagyobb tételekben, mindennemű állati és növényi olajok és zsírok keményítve is (a disznózsír és a vaj kivételével), zsírzsava), mindennemű zsiradékkeverékek és egyéb olajtartalmú anyagok és termékek, amelyek több mint 10 százalék állati vagy növényi olajat, zsírt vagy zsírzsavat tartalmaznak, olajmiszkek és oxidált olajok, mindennemű kenő-, enyv- és szeszappanok, pipereszappanok, mosópor és minden szappant tartalmazó termék. gyertya, csont, csontzsír, enyvbőr, gyanta, lenyőszurok, gyantaolaj, kolonionium, terpentín, terpentínolaj, glicerintartalmú lenéklug, glicerinviz, nyersglicerín, dinamitglicerín. Budapest 1918. évi július hó 29. napján. Kereskedelemügyi miniszter.

*** Leányszöktető lábtümművész.** Megírtuk, hogy G. L. cipész, a Nilgesz-telep egyik házából megszöktette T. J. 15 éves leányt. A cipész akkor nemzetőr volt és már hónapok óta udvarolt a szép leánynak, aki nem idegenkedett tőle, hanem mikor házasságot ajánlott neki G. L. és kérte, hogy szökhjön meg vele, szót fogadott és karácsony szombatján búcsút mondott a szülői háznak. A leány anyja, amint a szökes nyilvánvaló lett, azonnal feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást. Tegnap Békéscsabán, a Nádor-szállóban meg is találták a fiatalokat és Nagyváradra kísérték őket. A rendőrségen kiderült, hogy

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden szó ára 20 fillér, vastagabb betűvel 40 fillér. Legkisebb apróhirdetés ára 2 korona. Apróhirdetések díja előre fizetendő.

Házvezetésre

keresek jobb családból való magányos közép-korú nőt, ki a főzést is vállalja. Cim a kiadó-hivatalban.

Házhoz

megyek tisztí-, elvill- és női ruhát venni. Szentmiklóssy, Liget-u. 3.

Tavaszi

széplők, májvitok, bőrvérösség, kiütés, miltreszerek ellen biztos az IPO-krém. Ára 5 kor. és szappan Vlóra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Pemete

és hársamézcsukorka elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiütés hangtiszító, oído hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Német Pál Aranykereszt gyógyszerüzében, a városháza mellett.

Tyukszemlértő

három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ára 2 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Nagyvárad, Rákóczi-ut 7-B. sz.

Fényképészeti

lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Hivatalnoknő,

széreny, butorozott szobát keres vagy ellakna magányos keresztény úri nővel. Ajánlat Rákóczi-ut 22. Apolló tőzsdébe kérétek.

Salétrom-só!

Sonka- és huspácolás-hoz minden mennyiségben kapható Német Pál Aranykereszt gyógyszerüzében, a városháza mellett.

Likőr

és rumkomposztók, Chartreuse, Benediktiner, Allasch, Meggy stb. essentlak. Törköly, Szilvabólum, Seprő, Cognac-típusok használati utasítással a legfinomabb minőségben kaphatók: Farkas István „Apolló” drogeriájában, Nagyvárad.

Poloskairtó

széreny, kipróbált, megbízható poloskák irására. Kis üveg 4 K, középüveg 8 K, nagy üveg 14 K. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában, Rákóczi-ut 7-B.

Ne dobja ki pénzét a ruhákért, mert a kintőn bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilág tisztíthat. Egy levél ára 70 fillér. Német Pál Aranykereszt gyógyszerüzében, a városháza mellett.

CIPÉSZEKNEK!

1 kgr. la. buzaesiriz	—	—	K 19'60
1 kgr. la. aranyesiriz	—	—	K 39'20
1 kgr. la. folyékony csiriz	—	—	K 8'—
1 kgr. la. faszeg 2-15 sz.	—	—	K 8'—
1 drb. brassói talpráspoly	—	—	K 3'80
1 drb. brassói kireszelő	—	—	K 3'30
1 készl. bőrtalpvédő	—	—	K 2'50
1 drb. vaskapta	—	—	K 12'80
1 készl. acél talpvédő	—	—	K 17'00

Papírvászon és mindenféle cipész-kellékek olcsó napi áron.

ASZTALOSOKNAK!

1 kgr. la. asztalosenyv	—	—	K 6'80
nygyanaz zsákvételnél	—	—	K 6'25

SZERELŐKNEK!

Bőrtárcsa vízvezeték csaphoz	—	—	—
100 drb 1/2" csaphoz	—	—	K 4'80
100 drb 3/4" " "	—	—	K 6'80
100 drb 1" " "	—	—	K 9'60

Postán utánvét mellett.
Portó és csomagolás felszámításával. Gyors és pontos kiszolgálás.

STERN MIKLÓS
Nagyvárad, Zöldfa-utca 9. szám.

Felső Kereskedelmi és Polgári iskolai

MAGÁNTANULÓKAT ELŐKÉSZIT FELELŐSSÉGGEL,

állandó tanfolyamot:

gép-, gyors-, szép- és helyesírásban, keresk. számtanban, levelezésben, könyvvitelben stb. tart:

a DONAT-féle ker. magántanfolyam.

Uj német kurzus kezdődik január 15-én. Korrepetíció!!! Zongoratanítás!

Bejelentések naponta 11-12-ig d. e. és 3-4-ig d. u. Beöthy Odön-utca 30. Telefon: 1000.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon

NAGYVÁRAD, Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon: 11-53 szám.

A Szilgigeti-színház művésznőinek egyedüli fűző szállítója.

Tisztításokat és átalakításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrövidebb idő alatt elkészítetnek.

Kávéház átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséget elcsaiteni, hogy a

Városi kávéházat

átvettem s azt szakszerűen s vendégeim igényeinek megfelelően fogom tovább vezetni. A kávéházamban szolid árak mellett pontos és figyelms kiszolgálás lesz vezérelvem.

Minden este kitűnő színházi vacsorát szolgálok fel.

Szíves pártfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel

MAYER VILMOS.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP: NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy villamos főzőedények, Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálai.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig. Villamos motorok nagy választékban kaphatók. Költségvetéseket díjmentesen készítünk.

A telep telefonja 514. Főszerező telefonja 55.

Autójárat a Félixfürdőbe!

Tudvalevőleg a szénhiány miatt a belényosi vonat — mely a fürdői közönséget hozza — napjában egyszer indul s csak másnap reggel szállítja vissza az utasokat

Hogy a fürdőbe jövő közönségnek ne kelljen lemaradnia a túlszűfolt vonatról és még az nap vissza is térhessen, Váradról a fürdőig autójáratot rendeztem.

A husz személynél többet befogadó automobillal e hó 12-től kezdve, reggelenként 8 órakor indul a Fekete-Sas előtti állomásától s az utasok számára mérten két óránként közlekedik. Kiránduló társaság részére a nap bármely időszakában rendelkezésre áll külön 100 K díjazás mellett.

Viteldij a Félixfürdőig 4 korona

Fürdőbértő

Mocsáry Sándor

törv. bej. cég.

Villany-, gáz- és vízvezeték-szerelő, bronzműves, bádogos, lakatos, műszerész és galvanizáló. Irógép-, kérekpár-, grammofoonjavító és nikkelező.

Iroda és raktár: Zöldfa-utca 8. Telefon 1404

Ipartelep: Szent János-u. 22. Telefon 532

VAS és rézágak,

afrik és lószőrmatraccok, amerikai és sodrony-ágybetétek: öszszehajtott ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon-szám: 558.